

Žprava

**Bazilika
Nanebevzetí
Panny Marie
a sv. Cyrila
a Metoděje**

VELEHRAD

Zájezd na Velehrad a sv. Hostýn.

Poprvé uspořádala Charita dvoudenní zájezd na Moravu. Cílem byl Velehrad a Svatý Hostýn. Cena zájezdu byla 500 Kč a to se mnohým zdálo příliš. Pouhých 25 poutníků vyjelo 10. května 1997 v 6 hodin ráno směrem k Moravě. První neplánovanou zastávkou byl klášter v Želivě. Co všechno se nám vybaví při slovech klášter v Želivě? Psychiatrická a protialkoholní léčebna, internační tábor pro nepohodlné kněze a řeholníky či stavitelcký skvost, který opět patří řádu premonstrátů?

Tuto překrásnou stavbu začal stavět v rozmezí let 1713-1720 stavitel Jan Blažej Santini. Po Benediktinech až do roku 1950, plných osmset let, zde byl řád premonstrátů. V padesátých letech byl z tohoto překrásného poutního místa udělán internační tábor. Celý objekt za ta léta dost zpustl, byl udržován jen částečně. V dnešní době je zde opět komunita premonstrátů a ti celý areál uvádějí opět do bývalé krásy.

Celému areálu vévodí barokní kostel zasvěcený Narození Panny Marie. Vejdete-li dovnitř, dýchne na vás zvláštní atmosféra tohoto chrámu. Svatý Augustin, svatý Norbert/zakladatel řádu/, sv. Cyril a Metoděj, sv. Petr a Pavel a především krásné sochy Pána Ježíše a Matky Boží, ve vás vyvolají pocit, že stojí opravdu blízko vás.

Hlavní oltář nese sošku Panny Marie s Ježíškem, kterou r.1739 daroval želivskému opatovi hradištský opat. Soška je kopií milostné sošky ze Svatého Kopečku u Olomouce.

Velebné ticho chrámu nikdo z nás nerušil hlasitým mluvením, vždyť i náš průvodce mluvil tiše, jakobychom se všichni báli, že hlasitý hovor zažene kouzlo, které se nás zmocnilo. Po prohlídce chrámu jsme pokračovali k Velehradu.

Premonstrátský Želiv

Řekne-li se Velehrad, každý si představí veliký hrad. Opravdu, Velehrad je hodný svého jména. Patří mezi nejvýznamnější poutní místa Moravy a je úzce spojen s cyrilometodějskou tradicí.

Počátky dnešního Velehradu sahají do 13. století, kdy zde vznikl první cisterciácký klášter na Moravě. Celému klášternímu areálu věvodí kostel Nanebevzetí Panny Marie, který 27. listopadu 1228 posvětil biskup Robert. - Přišly husitské bouře a v lednu 1421 jej vypálili moravští husité. Kostel velice rychle zpustl a byl obnoven až po 150 letech v roce 1587 - 1592. V roce 1681 kostel opět vyhořel. Byl znovu obnoven a pokračovalo se i v pracích na stavbě klášterního komplexu. Za císaře Josefa II. byl klášter zrušen. V roce 1890 získali klášter jezuité, kteří zde působili do roku 1950. Vrátili se sem v roce 1990.

V nynějším klášteře je zřízen ústav sociální péče a poskytuje zaopatření 335 těžce mentálně postiženým lidem. Byli jsme svědky, jak si navzájem obětavě pomáhají a jak jim s láskou slouží sociální pracovníce a řádové sestry. Na Velehradě nás očekávala řádová sestřička, která nás seznámila s historií Velehradu a hlavně vyprávěla o překrásném kostele Nanebevzetí Panny Marie. Přišli jsme, když končila mše sv. Hned po ní jsme mohli vejít dovnitř. Ale moc času jsme na prohlídku neměli, protože se chystaly dva pohřby.

Dne 7. července 1985 obdržela bazilika dar od papeže Jana Pavla II. "Zlatou růží". - Největší slávu zažil Velehrad 22. dubna 1990, kdy sem zavítal svatý Otec osobně, aby zde sloužil mši svatou pro 300 000 poutníků. Jeho návštěvu připomíná obrovský kříž, postavený na volném prostranství, před kostelem Nanebevzaté Panny Marie. Po prohlídce kostela a krátkém odpočinku jsme zamířili dál do vnitrozemí Moravy - na Hostýn.

"Ej, od Buchlova větor věje..." zpívá se ve znám písničce. Hrad Buchlov tyčící se na vysokém kopci je viditelný už zdaleka. Tvoří dominantu Chřibů. Jeho založení se datuje z první poloviny 13. století. I nás k sobě přilákal. Neváhali jsme ani minutu a šli jsme si hrad prohlédnout. Obytné, čtvercové věže, silné opěrná zdi kolem celého hradu působí úchvatným dojmem. Měli jsme smůlu. Přišli jsme ve chvíli, kdy odešla na prohlídku skupina turistů. Protože je hrad velice rozsáhlý, trvá celá prohlídka asi jednu hodinu. Na nás by se dostala řada pozdě odpoledne a pak bychom těžko dojeli na Hostýn včas. Prohlídli jsme si pouze obě nádvoří. Při zpáteční cestě nás upoutala zlatá destička zasazená do skály hradu, která oznamovala, že z té skály byl vylomen jeden ze základních kamenů Národního divadla v Praze.

Nedaleko Buchlova je městečko Buchlovice, v jehož středu se v obrovském parku ukrývá krásný zámek Buchlovice. Nechal ho postavit Jan Dětřich z Petřvaldu v roce 1700 pro svou italskou manželku. Buchlov byl zimní hrad, ale s jarem odjížděli Petřvaldští na Buchlovice. Ale Anežka Petřvaldská, choť Jana Dětřicha, si Buchlovice moc neužila, protože zemřela tři roky po dokončení stavby zámku. Celá budova je vystavěna ve stylu italské vily. Dnes se na zámku konají hudební slavnosti.

Největší dojem v nás všech zanechal příběh, který se na Buchlovicích udál. - Zámeckému pánu zemřel jedenáctiletý syn. Upadl do klinické smrti /dříve se o něčem podobném nevědělo/. Byl tedy pohřben a když byl po létech otevřen jeho hrob, zjistilo se, že syn obživil a v zoufalství si ukousal ruku. Tento smutný příběh trochu zkazil hezký pocit, který nás ovládl po prohlídce zámku.

Okres Kroměříž - hlásaly směrovky u silnice. Stačí ještě dodat děkanství Holešov a každý ví, že jsme dorazili na Svatý Hostýn. Když v roce 1240 vtrhly hordy Tatarů na Moravu, bez milosti vraždili bojovníci všechny, kdo se jim postavil do cesty. Lidé v hrůze utíkali na hradiště Hostýn, kde byla opevněna vojenská posádka. Tataři hradiště obklíčili a vyčkávali, až dojde voda a potraviny těm, kteří se na hradiště uchýlili. Lidé v úzkosti vzývali Pannu Marii a ona je vyslyšela. Strhla se veliká bouře, ale Tatary to ještě více rozběsnilo, takže se rozhodli zaútočit. Znovu pomohla Panna Maria obklíčeným. Zadní voje Tatarů byly překvapeny, když viděli, že se přední bojovníci vrací z bojiště s hrůzou ve tváři. Vyprávěli o bohyni, která drží na ruce malé dítě, které po nich hází blesky. Kdo neutekl včas nazpět, toho blesky zabily. Na Tatary padla hrůza, už se nedraly dál do nitra Moravy, ale utíkali do Maďarska za Dunaj. Lidé, které Matka Boží zachránila, zde postavili kapličku, do které umístili obraz Panny Marie, jež prý přinesli na Moravu sv. Cyril a Metoděj. Lidé přicházeli a malá kaplička už nestačila. Proto tu byla roku 1658 postavena nová, větší kaple, tak, jak ji známe z dnešní podoby. Socha Panny Marie, držící na ruce malého Ježíška, trůnící nad hlavním oltářem, byla roku 1912 korunována. Korunky byly posvěceny v Římě samotným papežem a arcibiskup Cyril Stojan je pak vložil na hlavy těch, které vzýváme v každé tísni. Kostel Nanebevzetí Panny Marie, Ochránkyně Moravy byl povýšen Janem Pavlem II. na byziliku minor.

Svatý Hostýn byl cílem naší cesty a když jsme v podvečer 10. května vyjeli nahoru, naše první kroky vedly do kostela, kde právě začínala mše svatá. Po ní a po vynikající večeři, jsme se vydali do okolí. Někteří z nás vážili cestu přes tři sta schodů k prameni léči-

vé vody, jiní šli prohlédnout dvě křížové cesty, někteří zašli opět do baziliky načerpat duchovní sílu.

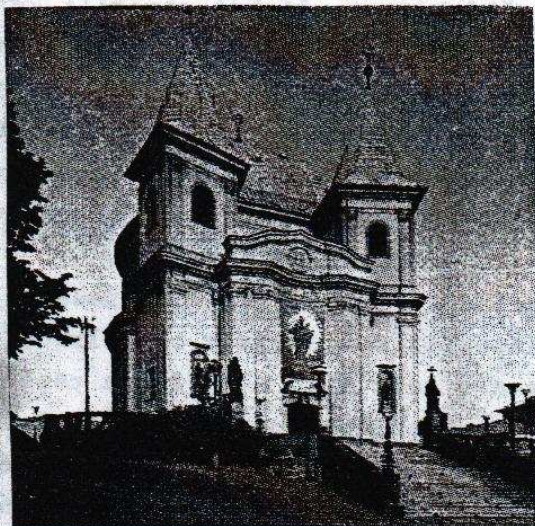
Neděle 11. května byla stejně krásná, jako sobota. Sluníčko se od ranních hodin usmívalo na všechny poutníky, kteří přišli vzdát hold Matce Boží. Většina z nás, katovických poutníků, šla na mši sv. ráno v 7. hodin. Nikdo nelitoval, že jsme museli vstát dřív; na pozdějších mších už bylo velké množství lidí a nebylo možné, aby si starší sedli. V 7 hodin bylo na mši sv. poměrně volněji a bylo slyšet krásný hlas mladého bohoslovce, který při mši sv. hrál na varhany a zpíval. - Po bohoslužbách jsme všichni zamířili ke stánkům, abychom naše drahé a blízké potěšili nějakým dárkem ze Svatého Hostýna. Protože do odjezdu zbývala ještě nějaká hodinka, vyšli všichni na procházku k rozhledně, odkud je nádherný výhled do kraje. U rozhledny je malý hřbitůvek, kde jsou pochováni kněží a řádové sestřičky, působící Na Hostýně. Mezi hroby zaujímá čestné místo hrob, ve kterém odpočívá ThDr. František Vaňák, metropolita moravský.

Po občerstvení duše i těla zamířila naše malá výprava k domovu. Cestou jsme ještě nachvíli zastavili v obci Prace, kde je mohyla míru. Mohyla byla postavena v roce 1910 - 1912, na paměť bitvy tří císařů 2.12.1805. Ten den zde Napoleon Bonaparte, císař francouzský, porazil spojené vojsko rakouského císaře Františka a ruského cara Alexandra. Ten den také 30.000 matek, žen a dětí ztratilo své syny, muže a otce. Jejich pozůstatky se nachází ještě dnes, jak o tom svědčila rakev, vystavená v mohyle, která ukrývala ostatky čtyř mužů, které byly nalezeny u Brna při výkopových pracích. Uvnitř mohyly je oltář, který není vysvěcen. Přesto se zde asi třikrát do roka slouží mše sv. na památku těch, kteří obětovali své životy za to, že se tehdejší potentáti nadokázali v klidu a míru dohodnout. Mše se slouží ve francouštině, němčině, češtině i angličtině a také pravoslavná bohoslužba je sloužena v ruštině. - Vejdete-li dovnitř, přivítá vás ticho. Nikdo zde nemluví hlasitě, jakoby se všichni báli, aby mrtví, kteří odpočívají pod touto mohyloú, nebyli rušeni ze svého spánku. Dnes spí klidně vedle sebe a před 192 lety po sobě stříleli, přestože jeden druhého neznali.

Trochu smutný závěr naší pouti na Moravu, ale i to patří k životu. Jak už jsem se na začátku zmínila, škoda, že nás jelo tak málo. Příště už se budeme hodně rozmýšlet, zda pojedeme či nikoliv. Ale poděkování paní Novákové, které je 75 let, že charita ji splnila sen, podívat se na Hostýn, stojí za zamyšlení o dalším zájezdě.

Naše poděkování patří řidiči ČSAD ve Strakonících, panu Jaroslavu Hryzobilovi, který nás bezpečně dovezl nejen na Moravu, ale i zpět domů. Pane řidiči, děkujeme Vám a přejeme ještě hodně ujetých kilometrů bez nehody a hodně zdraví a pohody. - Sluší se poděkovat i paní Anně Veselé, ředitelce Charity v Katovicích, která celý tento zájezd dala dohromady. Ančo, díky a zase nashledanou na příštím zájezdě.

Jana Kalčíková a všichni poutníci.

H O S T Ý N

SVÁTEK TĚLA A KRVE PÁNĚ

Už potřetí zavítali farníci z Voleňic, Kraselova a Střelských Hoštic do Katovic, aby spolu s katovickými farníky oslavili Boží Tělo.

Od soboty odpoledne stavěli obětaví muži s ministranty čtyři oltáře, aby je ženy v neděli ráno mohly ozdobit. Od časných ranních hodin vládla v Katovicích sváteční nálada. Všichni se těšili na mši svatou, protože při ní poprvé přistoupilo ke svatému přijímání sedmnáct dětí ze všech čtyřech farností. Byly to pro ně jistě hezké a nezapomenutelné chvíle. Mši sv. společně koncebrovali P. Vendelín Šimeček, P. Jan Piatoň a prelát P. Mysterniak, který přijel v čele skupiny dětí a dospělých z Polska.. Tato skupina polských horalů nám hrála a zpívala při mši svaté. Další hudební doprovod obstarávala naše varhanice Anička Veselá se svými kamarádkami. Po mši svaté se seřadil průvod z malých i velkých a za zpěvu písně "Ježíši Králi" se všichni vydali

na cestu ke čtyřem oltářům. U každého se čte evangelium a prosebné přímluvy. Potom kněz požehná všechny všechny přítomné monstrancí s velebnou Svátostí a všichni zase vykročí na cestu k dalšímu oltáři.

Celý průvod byl velice hezký, protože v něm byli i polští horalé a jejich kroje budily zasloužený obdiv. Když průvod připutoval zpět ke kostelu, kde byl postaven hlavní oltář, poděkoval prelát P. Mysterniak našemu panu faráři za pozvání a za hezké chvíle mezi námi. Pak už následovalo požehnání od všech kněží a za zpěvu písně "Svatý Václave" odcházeli Ježíš i kněží do sakristie. Stisky rukou a slova ujištění, že za rok přijedou zas, rozjížděli se farníci do svých domovů. Tak zase za rok v Katovicích!

-J.K.-

P O U Ť U S V A T É A N N Y
v Kraselově.

/Promluva při mši sv.
P. Vendelína Šimečka./

Když dal roku 1682 vystavět probošt svatovítského chrámu v Praze Jan Ignác Dlouhoveský zde na kopci, zvaném "Na Chlumku" kostel zasvěcený sv. Anně, jistě netušil, že za krátký čas sem budou z celého kraje putovat lidé, aby si vyprošovali na přímluvu sv. Anny požehnání pro svůj vezdejší život a tvrdou rolnickou práci.

Naši zbožní předkové velmi ctili sv. Annu, která jim byla vzorem manželského a mateřského života.

V evangeliích nemáme o sv. Anně a jejím muži s. Jáchymovi žádných zpráv. Jen z ústního podání se dovídáme, že byli rodiči Panny Marie, že žili v Palestině, v Galileji, v městečku Nazaretě. Anna, česky "Milostná" nebo "Omilostěná", pocházela ze starozákonního kněžského rodu Levi a po své matce z rodu Davidova. Jáchym z rodu Davidova a z rodu Judova.- Podvržené, apokryfní protoevangelium Jakubova vypráví:

Zbožní manželé byli již staří a stále neměli dětí. Bezdětnost u židů byla považována za hanbu, nečestnost a kletbu. Každá židovská rodina si přála, aby právě z jejího rodu přišel na svět zaslíbený Mesiáš. Apokryf vypráví dále: Rozdělili svůj majetek na tři díly. První obětovali jeruzalémskému chrámu, druhý díl chudým a třetí užívali pro sebe. Konečně těžce zkoušená důvěra staříčkových manželů

byla odměněna. Úspěšlivé modlitby byly nakonec vyslyšeny. Anna překvapivě přišla do jiného stavu a narodila se jí dcerka, které dali jméno Mirjam /Bohem milovaná/ - Maria. Po třech letech Marii odvedli do Jeruzaléma a odevzdali kněžím, aby vyrůstala a prospívala ve ctnostech. Sv. Jáchym brzy nato zemřel - snad čtyři roky po narození Panny Marie; Anna pak zesnula ve vysokém věku. Tolik ústní podání.

Drazí! Není snad katolického kostela, kde by nebyla umístěna socha nebo obraz sv. Anny. Naši předkové čerpali z tohoto vzorného mateřství a rodiny sv. Anny a Jáchyma příklad pro spořádaný a zbožný život, zakotvený v lásce k Bohu. Ještě tak před sto lety nebylo myslitelné, aby manželství, uzavíraná pochopitelně před oltářem, se za krátkou dobu trvání rozváděla, jak jsme toho svědky dnes. Děti byly s láskou přijímány a vychovávány v úctě k rodičům i k dospělým lidem. V našem národě bylo více spokojenosti, vše mělo svůj řád, spočívající v zachovávaní Desatera.

Vzpomínám na trilogii J.Š. Baara: Osmačtyřicátníci, Paní komisarka a Lůgy. Kromě vylíčení namáhavého rolnického stavu a různých osudů chodského lidu, spisovatel vykresluje přímý charakter svého děda, hospodáře Krále a čistou duši jeho dcerky Hanýžky, budoucí matky spisovatelovy. Je vedena k úctě k rodičům a postupně, jak dorůstá i k pracovitosti.

Proč toho vzpomínám? Protože ke konci tohoto století, naplněného dvěma světovými válkami, fašismem a komunismem a tím i odklonem od Boha, zejména v naší vlasti, jsme svědky devastace duše, morálky a tím ruku v ruce postupnému rozpadu našeho hospodářství. Protože "bez Božího požehnání, marné lidské namáhání." Tak to vycítila a vyjádřila zkušenost našich moudrých pradědů.

A rozklad společnosti pokračuje. Část naší mládeže je bohužel svými rodiči a prarodiči vedena čistě ke konzumnímu způsobu života a k sobectví. Mladým lidem jsou nabízeny pochybné zábavy, které ani zábavami nejsou. Chcete příklad? Z měst na venkov se už po mnoho let rozšířily diskotéky. Mám zkušenost z Katovic, které v takovéto podivné módě nemohou zůstat pozadu. Téměř uprostřed obce, bez ohledu na občany, jsou tyto diskotéky pořádány. Za souhlasu koho? Tlupy mládeže za příšerného, nemelodického rámu, vyšponovaného na desítky decibelů, přesahující normu únosnosti, ruší ze spánku obyvatele obce až do dvou hodin po půlnoci, většinou ještě déle. Opilá omladina vyvolává často mezi sebou rvačky, páchá další neřesti. Ničení soukromého i obecního majetku je samozřejmostí.

Všedností, nad kterou se už nikdo nepozastaví, se staly podvody všeho druhu, vraždy, drogy, hrací automaty, sex. K dobru nepřispívají ani televizní programy, ve kterých se propaguje násilí a hrubá síla. - Takový je obraz naší současnosti, jak jej známe a v němž žijeme.

Mohlo by se zdát, moji draží, že propadám černému pesimismu. Rozhodně nikoliv. Ale chtěl bych nyní poukázat na radostnější obraz: Oběti a modlitby křesťanů, přinášené za totality, už přinášejí ovoce. Tak jako z měst se na náš venkov rozšířilo hodně negativního, tolik zla, začíná do našich vesniček proudit svěží obroda náboženského života. Mladý člověk, rozumně uvažující, se nemůže spokojit s pozlátkem laciného konzumismu a začíná přemýšlet a hledat. Setkává se s křesťanstvím, v němž nalézá odpověď na své hloubavé otázky. Pozorujeme, jak vznikají skupiny mládeže, které se scházejí do modlitebních kroužků, společně a slušně se baví, zpívají, hrají divadla, podnikají výlety, navzájem se povzbuzují k dobru a k ušlechtilému životu, -vznikají křesťanská manželství. Kdo není slepý, může tento nový směr zpozorovat. Takovým radostným překvapením jsou i zpěváčkové z našich farností, kteří chtějí svým vystoupením přispět k naší poutní slavnosti.

Ano, jsem přesvědčen, že začíná povolna nový náboženský život v naší vlasti. Ostatně církev nemůže lidská zloba ani satan ve své pýše zničit. Vždyť Kristus prohlásil: " Já jsem s vámi až do skonání světa."

Draží! Jestliže dřívější generace čerpaly ze vzoru sv. Anny, matky, vychovatelky a manželky mnohá poučení, a vyprošovaly si posilu a ochranu pro své rodinné a manželské úkoly, jednejme i my podobně. Ne, nic není zastaralého a nemoderního v úctě ke sv. Anně a Jáchymovi, kteří nám dali tak vznešenou dívku Pannu Marii, matku Pána Ježíše. Pokračujme ve svatoanenské tradici, je to správná cesta! Pravdu má píseň, kterou budeme zpívat:

Já jsem si vyvolil za ochranu
Ježíše, Marii, svatou Annu.
S modlitbou důvěrnou pospíchám k nim,
od nich vždy pomoci doufati smím...

Nechť je proto naše dnešní poutní setkání povzbuzením pro naše křesťanské uvědomění, za které se rozhodně nemusíme stydět!

AMEN.

Sousoší sv. Anny na Karlově mostě v Praze

Občasník ZPRAVODAJ vydala Charita v Katovicích - rok 1997